

POSTANOWIENIE

12 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

na posiedzeniu niejawnym 12 stycznia 2024 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa A. L.

przeciwko A. L.1

o rozwód,

na skutek wystąpienia przez Sąd Okręgowy w Koninie

postanowieniem z 20 listopada 2023 r., I C 998/23,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

**odmawia przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi
równorzędnemu.**

(M.K.)

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Koninie na podstawie art. 44¹ k.p.c. złożył do Sądu Najwyższego wniosek o przekazanie innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym sprawy z powództwa A. L. przeciwko A. L.1 o rozwód. W uzasadnieniu wskazał, że w piśmie z 26 września 2023 r. pozwana zawarła wniosek o zwrócenie się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu względem Sądu Okręgowego Koninie tj. do Sądu Okręgowego w Poznaniu. Według pozwanej, w niniejszej sprawie zachodzą okoliczności, które mogą wytworzyć w opinii publicznej przekonanie o braku warunków do bezstronnego rozpoznania sprawy przez Sąd Okręgowy w Koninie, gdyż matka powoda M. L. jest wieloletnim zawodowym kuratorem w Sądzie

Rejonowym w S., leżącym w okręgu Sądu Okręgowego w Koninie. Nadto od wielu lat jest kierownikiem [...] w Sądzie Rejonowym w S. oraz pozostawała delegatem [...], reprezentując kuratorów z okręgu [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 ze zm., dalej: „ustawa nowelizująca”) został wprowadzony art. 44¹ k.p.c., zgodnie z którym Sąd Najwyższy może przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego. Unormowanie to stanowi wyjątek od kodeksowej zasady rozpoznawania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. Artykuł 44¹ k.p.c. powinien być więc interpretowany w sposób ścisły. Do przekazania sprawy do innego sądu może dojść jedynie w razie powstania okoliczności faktycznych odnoszących się do przedmiotowych lub podmiotowych cech konkretnej sprawy, świadczących jednoznacznie o tym, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według przepisów k.p.c. byłoby niezgodne z interesem publicznym i sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości, gdyż godziłoby w społeczny odbiór sądu jako sądu bezstronnego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2020 r., V CO 1/20, nie publ.).

Przytoczone przez Sąd Okręgowy motywy, nie pozwalają na przyjęcie, że dobro wymiaru sprawiedliwości, a w szczególności względ na społeczne postrzeganie sądu jako organu bezstronnego, wymaga rozpoznania tej sprawy przez inny sąd równorzędny. Nie uzasadnia istnienia takiej obawy okoliczność, że matka powoda M. L. jest wieloletnim zawodowym kuratorem w Sądzie Rejonowym w S., leżącym w okręgu Sądu Okręgowego w K.. Należy podkreślić, że okoliczności odnoszące się do przesłanki dobra wymiaru sprawiedliwości muszą być realne i stwarzać rzeczywiste zagrożenie dla prawidłowości funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Obawa wystąpienia w opinii społecznej przekonania, że sprawa nie zostanie w tym sądzie bezstronnie rozpoznana musi być realna, a nie hipotetyczna. (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2020 r., sygn. akt V CO 1/20, nie publ.).

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy uznał, że nie ma podstaw do zastosowania instytucji przewidzianej w art. 44¹ k.p.c.

(M.K.)